

ÁLLATVÉDELEM

Az Országos Állatvédő Egyesület tagjai és a Magyarországi Állatvédő Egyesületek Szövetségéhez csatlakozott egyesületek tagjai külön előfizetés nélkül, tagdíjuk fejében kapják

AZ „ORSZÁGOS ÁLLATVÉDŐ EGYESÜLET” ÉS A „MAGYARORSZÁGI
≡ ÁLLATVÉDŐ EGYESÜLETEK SZÖVETSÉGÉ”-NEK KÖZLÖNYE ≡
BUDAPEST IX., ERNŐ-UTCA 11—13. SZ. TELEFON 85—12

Ezen lap közleményeinek utánnyomását nemcsak szívesen megengedjük, hanem tisztelettel kérjük is
Megjelenik egyszer havonként
Előfizetési ára 1 évre 2 korona

A földmivelésügyi miniszter körrendelete a lovakkal való bánásmód tárgyában.

Gróf Serényi Béla földmivelésügyi miniszter ur 887. eln. sz. alatt a következő nagyfontosságú rendeletet küldötte meg az Országos Állatvédő Egyesületnek:

Valamennyi törvényhatóságnak, Budapest székesfőváros polgármesterének és a m. kir. államrendőrség főkapitányának.

Általánosan tapasztalt tény, hogy nemcsak a nagy városokban, de még a vidéken is egyes bérkocsisok és fuvarosok oly teljesen elcsigázott és nyomorék lovakat használnak, hogy számalom azokra nézni s általános megütközést kelt az az embertelen bánásmód, amelyben a lovakat részesítik.

Lépten-nyomon látható, amint ily kiéheztetett, sőt néha sérült lovak kegyetlen ostromozás által serkentve, tulterhelt szekereket vonszolnak és végkimerültség folytán az uttesten összeroskadnak.

Hozzájárul ehhez az éles vasalásnak minduntalan tapasztalható hiánya, amely kinzásszámba menő gondatlanság különösen téli időben, sikos uton a lovak tönkretételét eredményezi.

Nemcsak humanitárius érzések, de gazdasági szempontok is elkerülhetetlenül megkövetelik, hogy az állatokkal való ezen kiméretlen bánásmód s különösen a leromlott lovaknak fuvarozáshoz való használata hatósági uton is minden rendelkezésre álló módon és eszközzel megakadályoztassék és hogy az idevágó törvényes rendelkezéseknek megtartása, ha kell, a törvény teljes szigorának alkalmazásával, megóvassék.

Felkérem ennél fogva Cimet, hogy ezen kevésbé méltatott állatvédelmi állapotok megjavítása érdekében saját hatáskörében a kívánatos rendet helyreállítani és a törvényes intézkedések ellen tudatosan vétő fuvarosokat és alkalmazóikat ezen intézkedések szigorú betartására szorítani sziveskedjék.

Megjegyzem, hogy az idevágó törvényes rendelkezések megtartását saját közegeim által is ellenőriztetni fogom.

Budapest, 1912. február 1.

Gróf Serényi Béla s. k.

Az Országos Állatvédő Egyesület, úgy is, mint a Magyarországi Állatvédő Egyesületek központja, a földmivelésügyi miniszter urnak forró hálát mondott ezen nagyértékű intézkedésért, mely hivatva van arra, hogy az állatvédelem egyik legkiáltóbb sérelmét, a lovak embertelen sanyagatását megszüntesse.

Az ebzárlatok tárgyában

a m. kir. földmivelési miniszter urhoz a következő kérvényt intézte az O. Á. V. E.

1773/1911. szám.

Nagyméltóságú Gróf, Miniszter Ur!

Engedje meg Nagyméltóságod, hogy egy a székesfővárosi ebtartókat és az állatvédő egyesületet egyaránt érdeklő fontosabb ügyben Nagyméltóságod elé járulhassunk.

A „Pesti Hírlap”-ban mult hó 10-ikén a következő közlemény jelent meg a napi hírek rovatában a 15-ik oldalon.

„Ebzárlat a fővárosban. A földmivelésügyi miniszter a nyár folyamán augusztus hótól október hó végéig terjedő hatállyal három havi ebzárlatot rendelt el a főváros egész területére és a fővárost környező városok és községek területére. Ezzel kapcsolatban a miniszter azt is kívánta, hogy a főváros hatósága, ha a főváros területén csak egy veszettségi eset előfordulna, nemcsak az illető közigazgatási kerület területére, hanem a főváros egész területére rendelje el az ebzárlatot. A főváros tanácsa ezt a rendelkezést megfelelőnek nem találván, felterjesztésében kérte a földmivelésügyi minisztert, hogy álljon el e szigorú rendszabálytól. Felhozta, hogy az ebtartási szabályrendelet ugysis módosítás alatt van és hogy a tanács nem szeretne oly intézkedéseket életbe léptetni, amelyek — mint a miniszter kívánsága is — az ebtartó közönség zaklatásával járnának. A földmivelésügyi miniszter most válaszolt a tanács felterjesztésére. A miniszter kijelenti, hogy ragaszkodik leiratában körülírt álláspontjához, mert azt a törvény írja elő.”

Ez a közlemény, mely valószínűleg egyéb lapokban is megjelent, nagy feltűnést és elkeseredést keltett az Országos Állatvédő Egyesület tagjainak, elsősorban az

ebtartóknak körében. Szóval és írásban számos kérdés és felszólalás érkezett az egyesülethez.

Mindenekelőtt azt a kérdést bátorítjuk, hogy mennyiben van ama híresztelésnek alapja, hogy a miniszterium veszettség esetében nem úgy, mint eddig, az illető kerületre, hanem a város egész területére kíván zárlatot elrendeltetni?

Ha ennek a hírnék tényleg alapja volna, akkor engedje meg Nagyméltóságod, hogy néhány szóval kísérjük fenti kérdéstünket.

A székesfővárosban helyi viszonyaink oly szerencsétlenek, hogy hol egyik, hol másik kerületben majdnem állandóan kerül ebzárlat. Ezáltal az ebtartók annyi zaklatásnak és kellemetlenségnek vannak kitéve, hogy nincsen a kontinens város, hol az ebtartók aránylag oly kevesen volnának, mint Budapesten. Az ebek számának csökkenése a közigazgatás szempontjából tekintve talán nem is volna kifogásolható. Csakhogy az a baj, hogy a zaklatásokat és kellemetlenségeket inkább a tisztességes uri nép veszi érzékenyen és az állatra gondot fordító, jóra való ebtartók száma fogy, nem pedig azoké, akik nem törődnek sem állataikkal, sem pedig a hatósági rendeletekkel és intézkedésekkel.

Ha most az ebzárlatok tényleg szigorítottatnának és ugyszólván állandósítottatnának a város egész területén, akkor a jóra való ebtartók száma még inkább kevesebbné anélkül, hogy a hanyag ebtartók mivel sem törődő csapata megfogyna. Ezzel pedig tényleg sujtó igazságtalanság érné a jobb elemeket.

Hogy a székesfővárosban oly gyakran mutatkozik veszettség, vagy merül fel ennek gyanúja, azt mi kizárólag annak tulajdonítjuk, hogy a város roppant kiterjedésű határát környező községek területén az ebtartásra nézve lehet mondani anarchikus viszonyok uralkodnak.

Talán nem tévedünk, ha azt állítjuk, hogy a közigazgatás államosítása nélkül a szőbenforgó természetű ügyekre nézve rendről a Nagyméltóságod bölcs vezetése alatt álló miniszterium illetékes közegeinek legjobb akarata, szándéka, egyszerűsége és teljes buzgalma mellett sem lehet szó.

E szerint bele kell törődnünk abba, hogy a székesfőváros területét még éveken át a környék állandóan veszélyeztetni és fertőzni fogja.

De ha ez így van, akkor engedje meg, hogy azzal a kéréssel fordulhassunk Nagyméltóságodhoz, hogy a város ártatlanul szenvedő jóra való ebtartói ne sujtassanak az eddiginél nagyobb mértékben az örökös ebzárlatok százféle kellemetlenségeivel, hanem maradna meg az eddigi kerületenként elrendelt zárlat rendszere, mely amugy is eléggé sujtó volt gyakorisága miatt, de amely mellett a kerületek többségében a sajnálatra méltó ebtartók mégis, hogy ugy mondjuk: lélekzetet vehettek.

Valóban nem lehet rossz néven venni állatvédőink elkeseredését, akik a Budapest és Bécs között fennálló sűrű összeköttetés mellett ma már mindnyájan irigykedve tekintenek Bécsre, ahol ha veszettségi eset felmerül, zárlatról szó sincsen, hanem az illető kerület lakosait az előljáróság egy falragasszal egyszerűen arra figyelmezteti, hogy állataikra ügyeljenek és ha gyanú

jelenséget észlelnek, az állatot zárják el és tegyenek jelentést.

Ha már a mi törvényeink nem engedik meg ezt a humánus eljárást, akkor legalább az eddiginél sujtóbb eljárástól óhajtánánk az ebtartókat megkímélni és azért appellálunk Nagyméltóságodhoz abban a reményben, hogy az előadottakat igazságos és méltányos mérlegelés tárgyává tenni kegyeskedik.

Mély tisztelettel maradunk

Budapest, 1912. január 24.

Nagyméltóságú Gróf, Miniszter ur,

az országos állatvédő egyesület nevében:

Monostori Károly
főtitkár.

Máday Izidor
elnök.

Egy kimagasló tejelő tehén.

Sok érdekes és csudálatos és (ami a kulináris emberi élet szempontjából fontos) sok hasznos tulajdonság, képesség van az állatokban. Ezek között valószínűleg kimagasló a szarvasmarhák tejprodukáló képessége. Aki e felől nincs eléggé tájékozódva, nem hajlandó elhinni, hogy egy némely tehén valószínűleg mesés tejmennyiséget képes adni egy-egy (tiz hónapra terjedő) tejelőidőszak (laktáció) alatt.

Hát már az is számottevő, hogy pl. a mi keleti származású, magyar, szürke színű teheneink között akad olyan, amely a mondott 10 hónapos fejési idő alatt 1500—2000 liter tejet megad és pedig 5% zsir (vaj) tartalommal, de több, hogy másfajta (pl. a borzderes és pirostarka színű nyugoti tehének) 4000—5000 literig is felviszik, már bizony ritkábban 5% zsirtartalommal. Szinte mesésnek tűnik fel aztán, pedig valószínű, hogy vannak u. n. lapályfajta tehének, amelyek rendszerint jóval szerényebb mértékű zsirtartalommal, de 10 hónap alatt 8000—10000 literig menő tejhözamuk. Ilyenek pl. kivált az Amerikában tenyésztett, Hollandiából bevitt lapályfajta tehének egy része, t. i. a kiválóbbak.

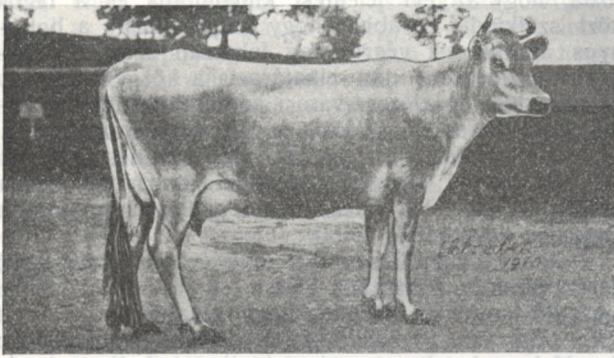
Messze tulszárnyalja még ezeket is különösen vajhozamban a yersey nevű angol marha, amelynek kiválóbb tehénindividuumai hazájukban közel ily mennyiséget adnak a mondott 10 hónapos fejési idő alatt, de már nem holmi 3·5 vagy 4·5% zsirral, hanem 5-ön túl, fel 7%-ig is.

E rendkívüli tejhözamu fajta egy kiváló amerikai példányát tünteti fel az itt levő ábra.

Ez a Sophie nevű yersey tehén, amely, amint látjuk, elég apró testű, nem is nagy súlyú állat, 1910-ben 10 hónapos fejési idő alatt 14373 angol font mennyiségű tejjel örvendeztette meg gazdáját, mely tejjel 1005 font zsir volt. Tehát körülbelül 7 ezer kiló tej 500 kiló vajtartalommal. Nagy dolog ez, hiszen sok tej és zsirban gazdag tej minden tehenész-gazda ideálja!

Nem szükséges hangsúlyozni, hogy ekkora és

ilyen tejhozamot akármicsoda fajtánál elérni nem lehet, ehhez fajtabeli individuális képesség kell és kell, hogy ennek az óriási tejelő képességnek minden viszony és körülmény kedvezzen, tehát éghajlat, csapadék-viszony, gondozás, ápolás, elhelyezés stb. Nagy pénzbe is kerül ilyen állategyedek létrehozása és szó sincs róla: nem gyakori az ilyen igazán kiváló tejelő; de létezik s hogy van, érdemes arról tudomást venni és bizonyos, hogy a nagyobb áldozatot egy-egy ilyen hasznosítású állat megérdemli, mert kifizeti.

Minálunk persze hiába való volna ilyen fajta marhával megpróbálkozni; nem tudjuk mi annak megadni mindazt, ami képessé teszi ilyen rendkívüli hasznosításra. Ez már úgy van, hogy a mi szilaj legelsőrendű igásmarháink se tudja pl. a nyugaton úgy megállani a helyét, mint ahogy itthon: nem tud nevezetesen megalkudni kellőképpen sem ez amott, sem az emitt éppen a reá nézve nem eléggé előnyös, nem éppen alkalmas életfeltételekkel.

Fontos ez akármely állat honosításánál s azért az efféle külföldi importok nagy körültekintést és megfontolást érdemelnek.

Monostori Károly.

Egyesületi és szövetségi hírek.

Jelentés az O. Á. V. E. Esztergom megyei Fiókjának 1911. évi november hó 30-án délután fél 5 órakor, a városház nagytermében tartott választmányi üléséről.

Jelen vannak: *Marosi József* elnök, *Rothnagel Ferenc*, *Philipp Konrád*, *Magyary László*, *Viola Kálmán*, *Farkas Tivadar*, *Szolecky János*, *Grósz Ferenc*, *Burány József* és *Bárdos József* titkár.

I. Elnök rövid üdvözzettel megnyitván az ülést, jelentést tesz az egyesület ügyeinek állásáról. Előadja első sorban, hogy *Meszlényi Pál* főispán urnak, *Grósz Ferenc* ur társaságában átnyújtotta az egyesület díszoklevelét, melyet a főispán ur igen szívesen fogadott s biztosította az elnököt az egyesület iránt táplált rokonszenvéről. Ennek folyományaként nyomban felhívta a főszolgabírákat, hogy járásaikban utasítsák a községi előljáróságokat az állatvédelem ügyének felkarolására.

II. *Rothnagel Ferenc* gazd. tanácsos ur közlése

alapján jelenti, hogy a város részéről 50 drb fészekodu ismét kihelyeztetett.

III. Mint örvendetes s az egyesület hálájára érdemes dolgot közli, miszerint *Magyary László* kályhagyáros, ipartestületi elnök, immár harmad izben, 50 drb fészekodut ajándékozott az egyesületnek. A választmány lelkes éljennel honorálta a bőkezű adományt.

IV. Bemutatja ezután a beérkezett különféle típusu gyermeknaptárakat, köztük egy külföldit is, s közli, hogy az egyesület a pénztézetek, s magánosok adakozásából 700 drb gyermeknaptárt rendelt, melyeket az iskolák között az elnök osztott szét. Kilátás van rá, hogy a városi tanítótestület is még néhány száz darabot rendel s így *Esztergomban* 1000—1200 példányban lesz közkézen a kis naptár. Kapnak még naptárt a zárdák s a kórház is.

V. A rendőrkapitányságot átiratban kereste meg az elnökség, a baromfiak s igavonó állatok fokozottabb védelmét kérve.

VI. Az éneklő-madarak téli etetése decemberben, a megszokott időben veszi kezdetét.

VII. Az összes beérkezett levelek és megkeresésekre válaszolt az elnökség.

VIII. *Bagni Károly* vadásztársulati vadórt az egyesület 10 korona díjjal jutalmazta.

IX. *Burány József* indítványt tett, hogy a fészekoduk inkább a szigetbe s a határ gyümölcsfás részeibe helyeztessenek. A kihelyezés helyének meghatározására *Szölgvény Gyula* vál. tag és *Bárdos József* titkár kérték fel.

X. *Bárdos József* titkár ismertette ezután a gazdasági egyesület most szervezett baromfitenyésztő telepét. A telep létesítésének eszméjét *Marosi József* elnök és *Bárdos József* titkár az állatvédő egyesület ülésén vetették fel először. Hosszu és fáradtságos munkába került, míg mai alakját felvette a telep. Az előadó *Grósz Ferenc*nek, a telep megalapítójának és *Burány József*nek, a telep buzgó kezelőjének odaadó s közgazdasági missziót teljesítő munkálkodásukért az egyesület részéről elismerést és jegyzőkönyvi köszönetet indítványozott. Az indítványt éljenzéssel emelte határozattá a választmány. *Grósz Ferenc* látva a baromfitelep iránt megnyilvánult érdeklődést, a választmányt december 1-re meghívta az új telep megtekintésére.

XI. *Rothnagel Ferenc* gazd. tanácsos indítványozza, hogy az egyesület átiratban kérje fel a tanácsot, 1. hogy *Bagni Károly* vadórt 20—25 korona jutalomban részesítse, 2. a tanács a mezőőröket utasítsa, miszerint a madarászó és a madarakat háborgató gyermekeket elrjasszák. Az indítvány elfogadott.

XII. *Bárdos József* titkár megjegyezte még, hogy a varjak üldözése nincs mindenkor helyén, mert a varjuk a szántó-vető ekéje után haladva rengeteg férget pusztítanak el; s irtásuk csak az esetben engedhető meg, ha tulságosan elszaporodva károkat is tesznek.

XIII. Befejezésül kimondta még a választmány, hogy a gazdasági ismétlő iskolásoknak is juttat naptárt.

Marosi József,
elnök.

Bárdos József,
titkár-jegyző.

A lugosi Állatvédő Egyesület 1911. évi december 30-án tartotta V. évi rendes közgyűlését. Eckstein Fülöp alelnök jelenti, hogy Berecz Gyula kir. tanf. elnök Lugosról távozván, az elnöki tisztségről lemondott. Helyette Szemes József erdőgazgatót választották meg elnöké. Hosszu Vazul püspöknek, az egyesület disz-elelnökének távozása fölött az egyesület mély sajnálatát fejezi ki, kéri ő méltóságát, hogy az egyesületet továbbra is tartsa meg jóindulatában.

Tiszteletbeli elnöknek Medve Zoltán dr. cs. és kir. kamarás, főispánt választották meg, ügyvivő alelnöknek Tafferner Bélát, titkárnak Zöld Józsefet.

Tafferner Béla ügyvivő alelnök évi jelentéséből kiemeljük a következőket: Ötödik éve, hogy egyesületünk fennáll. A tagok száma fogy (jelenleg 85), ami szükségleteinkben is hiányokat jelent. Csak a nemes ügyre való tekintettel s ama reményben, hogy talán mégis belátja majd a közönség egyesületünknek a közjóra való törekvését, nem kiméltünk sem időt, sem fáradságot s mindent elkövettünk, hogy egyesületünket továbbra is fentartsuk.

Köszönetet mondunk az O. Á. V. E. elnökének, Máday Izidor urnak, nemeslelkű támogatásáért és buzdításáért, amelyben egyesületünket mindenkor részesítette.

Közgazdasági szempontból csak sajnálkozunk kell, hogy a madárvédelem nagy és fontos jelentőségét közönségünk még mindig nem tudja megérteni.

Hiszen minden ember, akinek csak egy tenyérnyi művelésre való földje van, tapasztalhatja, hogy milyen fáradtsággal jár annak a rendkívül sok kártékony feregnek a távoltartása.

A madárvilágnak két nagy munkás csapatja van. Az egyik csapat fáradhatlan irtója a rovaroknak és fergének, a másik pedig különféle gazok megvainak szorgalmas szedegetője.

S minél inkább fogy a hasznos madarak száma, annál jobban nő a gazda gondja és munkája.

Ennek dacára sem tudunk szabadulni a sok madárpusztítótól.

Állatvédelem nélkül pedig virágzó állattenyésztésre sem lehet gondolni. Pedig az állattenyésztés egy földműveléssel foglalkozó országnak létérdeke. Ahol a gazdának nincsenek ép testü, hibátlan állatai, ott a mezőgazdaság sem sokra megy. Beteg, kiéhezettett, agyonzaklatott, veréssel elerőtlenített állatokkal semmiféle munkát sem lehet jól végezni.

Több esetet följelentettünk, de sajnos kevés eredménnyel. Évi jelentéseinkből az O. Á. V. E. elnöke is értesült mindezekről s megkereste főispánunkat, hogy közreműködésével a bajt szanálni segítse. A rendőrséghez küldött rendelet azonban alig valamit változtatott a bajon. A közönségnek is közre kell működnie, hogy városunkban ez a szegyenletes állapot megszűnjék.

Az egyesület madáretetőt állított az Erzsébet-parkban. Addig, míg a park zárva volt, az etetés itt zavartalanul történt. Sok madár kapta ott téli eleségét, mutatja, hogy mindig közel két métermázsza eleség fogyott el. Mióta azonban a park megnyílt, az eleséget ellopják s az etetőben lépesveszőket, csapdákat,

tőröket stb. állítottak föl. Utóbb az etetőt is feldöntötték és összetörték. Ennyire van nálunk a madárvédelem!

Kérem az egyesület további támogatását.

Jövő évi programmunk a következő: 1. Az iskolák udvarán, hol még nincs, etetőket állítunk pedagógiai szempontból. 2. A téli madárgondozást folytatjuk, e célra 35 koronát vettünk föl. 3. A vidéken az állatvédelemről előadásokat tartunk. 4. Az eddigi folyóiratot a tagoknak tovább járattuk.

Többek hozzászólása után a közgyűlés elhatározta, hogy az évi jelentést kinyomtatja és a tagok közt szétküldi. Továbbá, hogy Lugos utcáin a botrányos állatkinzást végre meg lehessen szüntetni, nagyobb eszmecsere után elhatározta a közgyűlés, hogy az egyesület egyelőre a városi képviselőtestülethez fordul, hogy keressen módokat a baj megszüntetésére.

A számadások átvizsgálása után a gyűlés véget ért.

A soproni állatvédő egyesület január hó 23-án tartotta az idei első választmányi gyűlését. Fontosabb tárgyai a következők voltak:

A savanyukuti csoport (a múlt évben 9 tagja volt) derék vezetője, Galambos Ferenc, állami elemi iskolai igazgató-tanító ur közölte, hogy alkalmazva van ott 130 odu és 10 etető-asztal. Kiváló madárvédők: dr. Melzer Antal, egyesületünk tiszteletbeli tagja és Neuhaus Ármin, egyesületünk nagy elismerő okleveleinek tulajdonosa. Neuhaus ur, mint a község előljárója, a télen ismételt felhívta a lakókat a madárvédelemre. Különösen szaporodtak a kék-, szén- és fenyő-cinkék és a rigók. A macskák nem igen tesznek kárt, mert kevés van. Mióta a csoport működik, szembetűnően szaporodtak a madarak.

Fogadja a vezető ur és a csoport minden egyes tagja ez uton is újból hálás köszönetünket!

A „Siketnémák tanintézetének“, a „Széchenyi Szeretetháznak“ és a „Mária-Josephinumnak“ küldtünk a múlt évben is a növendékek számára 50—50, az utóbbinak 10 darab gyermeknaptárt, karácsonyi ajándékul. Az intézetek kifejezték köszönetüket.

A Városi Tanács rendelt 200 darab gyermeknaptárt. A rendelést elintézés végett megküldtük az O. Á. V. E.-nek.

A Wiener Tierschutz-Verein nagyérdemű elnöke múlt évi december hó 26-án meghalt. Dr. Arthur Holland von Grundenfels-sel az állatvédelem, illetve madárvédelem egy hatalmas oszlopát vesztette.

Kifejeztük egyesületünk őszinte részvétét, mit nevezett egyesület hálásan megköszönt.

Gróf Zedtwitz tábornok ur, Przemysl-ben, Gácsországban kért és kapott tíz darab fészekodut.

Schaffer József ur bejelentette mint új, rendes tagot: özv. Hell urnót Városház-tér, dr. Kossow-féle házban és Gyengő Pál ur, özv. Tóth Agostonné urnót és Steiner János urat.

Az állatmenházra vonatkozó javaslatot illetően, melyet egy névtelen állatbarát annak idején beküldött, nem lehetett határozatot hozni, mert az egyesület nem rendelkezik megfelelő vagyon felett. A sejtett indítványozó ur felszólíttatik ez uton, hogy adjon kifejezést

azon b. nézetének, hogy hogyan gondolja keresztül-vihetőnek az indítványát.

Az ideai rendes közgyűlést március hóban tartjuk meg.

Krump Miklós
első titkár.

A Körmenyi állatvédő egyesület működéséből. Az ottani egyesület egyik tagja a következőket jelenti: A nagy hidegben, amidőn minden fagyos, hóval van takarva, az állat-, főleg a madárvédelem gyors intézkedést kíván. Az egyesület mindenekelőtt az éneklő madarak ellenségei, t. i. a cigányok s téglások gyermekei ellen intézkedett, akik csalátokkal szokták elfogni az éneklő madarakat. Az egyesület felhívást intézett a helyi lapokban a nemesszívű lakókhöz, hogy jelentsek fel az elárúsítókat, valamint a vevőket is, hogy megbírságotassanak s hirlapilag is megrovás alá essenek. A szokott helyeken megvannak az etetőasztalok, ott napraforgó, tökmag, kendermag, lenmag és köles áll a madarak rendelkezésére. A polgári és elemi iskolás tanulók naponként ellájták a madarakat élelmiszerekkel; a sármány, pinty, bubospityer számára sok polyva, törek-halom áll rendelkezésre a pajták mentében, ahol a cséplőgép után halomba rakták a polyvát s töreket. Már december hóban ezen halmok meg lettek bontva marhaetetés végett; a megbontott polyva és törek alá bujnak a madarak s kikeresik az élelmet, ezek a polyvahalmok a mező minden részében meg vannak kezdve. A tanítók mult évi közgyűlésében Perényi Antal, kerületi esperes előadást tartott a hasznos madarakról s védelemre serkentette a kerületnek 36 tanítóját, kik az állatvédelmet örömmel felkarolták; saját maguk készítettek fészekodukat s a tanítványokat is megtanították a fészekodu készítésére; az iskola ablakain vannak az etetők elhelyezve, a gyermekesereg nagy öröme; Sipos Antal uradalmi erdész 700—800 fészekodut magában az erdőben szokott elhelyezni.

A tanárok a polgári iskolában, a tanítók s tanítónők az elemi iskolában szintén nagy buzgalommal karolták fel a madárvédelmet. Pávetits, polgári iskolai tanár a slőjdben számos fészekodut készít; nagy buzgalmat fejt ki Meisel Rezső tanár s Molnár Lajos körjegyző is, kinek szívességéből a tanítói közgyűlésen kitömvé lehetett bemutatni az összes, Vasvármegyében tartózkodó hasznos madarakat; így a tanítók és a tanulók is a szemlélet által megismerték az éneklő madarakat. Néhány hét mulva minden közlekedő uton figyelmeztető táblák által a hasznos madarak a közönség oltalmába ajánltnak.

A Szeged és vidéke állatvédő-egyesület közgyűlése. E nagytevékenységű és kiváló munkásságú egyesület évi közgyűlését január hó 21-én tartotta a városháza díszes termében. A közgyűlést *Orkonyi Ede* dr. elnök vezette, aki igen szép elnöki megnyitót mondott. A közgyűlés megnyitása után *Lantos Béla* titkár terjesztette elő részletes és minden körülményre kiterjedő titkári jelentését, amelyből a közgyűlés örömmel győződött meg arról, hogy az egyesület vezetősége lankadást nem ismerve dolgozik, munkálkodik s igen szép eredményeket ért el.

A közgyűlés a választmány javaslatára módosi-

totta az alapszabályt, amennyiben a régi alapszabály a mostani modern kor kívánalmainak nem felel meg. Az új alapszabály nagy biztosítókat nyújt — vidéki bizottságok belevonásával — arra, hogy kitartó munka mellett ez egyesület nagy és elismerésre méltó eredményeket ér el.

Ezután *Kövessy József* pénztárnok terjesztette elő pénztári jelentését, amelyből kiténik az egyesület vagyoni gyarapodása is. A közgyűlés az országos szövetségbe beválasztotta *Orkonyi Ede* dr. elnököt és *Lantos Béla* titkár.

A közgyűlés egy-egy drb tizkoronás arannyal jutalmazta *Bánfi Sámuel*, *Gyapjas Sándor*, *Pap István* és *Szécsényi Miklós* rendőröket, akik a legtöbb állatkínzási eseteket jelentették be. A megjutalmazott rendőrökhöz az elnök intézett igen szép és kedves beszédet.

Székely Vilmos dr. ügyész indítványára a közgyűlés lelkes örömmel megválasztotta védnöknek *Lázár György* dr. polgármestert, tiszteletbeli tagnak *Somogyi Szilveszter* dr. főkapitányt és *Szalay József* dr. főkapitányhelyettesét, akik az egyesületnek mindenkor támogatói voltak.

A közgyűlés ezután megtartotta a választást; — választmányi tagok lettek: *Back Bernát*, *Bakonyi Ármin*, *Galler Kristóf*, *Gerhauser József* dr., *Kiss Arnold*, *Kiss Ferenc*, *Klug Péter*, özv. *Krutsay Gyuláné*, *Landesberg Jenő* dr., *Lantos Béláné*, *Nagy Ferenc*, *Nyilassy Pál* dr., *Perjessy Mihály* dr., *Piukovits Ödön*, *Rosenberg Nándor*, *Simkő Elemér* dr.-né, *Sevitz Lázár*, *Szarvady Lajosné*, *Szabó Kálmán*, *Székely Gáborné*, *Tóth Sándor*, *Wimmer Fülöp*, *Wréde Vilmos* és *Wréde Vilmosné*.

Számvizsgáló bizottság: elnöke *Bakonyi Ármin*; tagjai *Klug Péter* és *Várnay Dezső*.

Egyesületi állatorvos *Jung Péter*, jegyző *Mahler M.*

A közgyűlést az elnök, — miután báró *Gerliczy Ferenc* védnököt elmaradásáért kimentette — szép beszéddel zárta be.

Ezen a közgyűlésen *Lantos Béla* titkár érdekes és kimerítő jelentést tett. E jelentést — sajnos — csak lapunk jövő számában adhatjuk közre.

SZEMLE.

Gondoljunk az éhező madarakra címen a Nagybánya és Vidéke című lapban *Alexy Kornél* többek között a következőket írja:

Falun és kisebb városokban a madarak gondozása különösen szükséges, minden földbirtokos, erdész és kertbarát a maga érdekében cselekszik, ha mennél több etetőasztalka fölállításáról gondoskodik.

E dusan terített asztalkánál jóízűeket csemegél a kis harkály, csuszka és pinyőke is. A csiz, aranysármány, piny, bubos pacsirta, a hideg márciusi napokon még a hazatérő énekes pacsirta is nagy csapatban keresi föl az ily etetőhelyeket, ha azok napos gyepes helyen, akár a mezőn, akár az ut mentén, bokrok közelében vannak fölállítva.

De nehogy a vendégeket csemegélés közben megzavarja valami odatévedt szarka, varju, héja vagy más ragadozó állat, körül kell venni az etetőhelyet tuskés ágakkal.

Ha lakóház közelében magasabb fák vannak, akkor nem ritkán megtörténik, hogy az éhezõ zenészek a lakóház ablakpárkányára is reászállnak és józüen fel-felszedegetik az odaszórt eleséget.

A városokban a madarak kevesebb számban vannak, mint falun, de azért a városi kertekben és nyilvános ültetvényekben sem hiányzik a kedves zenész. S ha ezek téli időben is ott maradnak, akkor bizony éhséget szenvednek. De hála a jószívű embereknek, most már célszerű etetőket láthatni parkokban és kertekben egyaránt, azonkívül téli időben jóságos női kezek eleséget szórnak ablakpárkányokra és erkélyekre az éhezõ madarak számára.

Sok családnál a gyermekeket is hozzászoktatják a madarak téli etetéséhez s a kicsinyek szívesen gyakorolják e jótéteményt.

A madárvilág barátjai számára etetőházikókat készen is lehet kapni, ezeket ablak elé szokás függeszteni. Célszerűségük, tartósságuk és csinos kivitelük által minden ablaknak, erkélynek és falnak díszére válnak. Aki e madárházikót ablaka elé helyezi és az érkező kis vendégek számára eleséget helyez el benne, nemcsak sok éhezõ madárral tesz jót, hanem ez állatok szemlélésénél kellemesen is fog szórakozni.

Emellett még azt is tudjuk, hogyha az éneklõ madarak fenntartásáért fáradozunk, mi magunknak teszünk legjobb szolgálatot, mert a madárkák a káros rovarok elpusztítása által nagy hasznot hajtanak s élénkítik az erdõt és mezõt — hisz mi is lenne a tavasz madárdal nélkül!

Állatvédõk felbuzdulása. A Rigasche Zeitung hire szerint New-Jersey állatvédõ egyesülete egy különös kérvénnyel fordult Vilmos német császárhoz, melyben tekintettel arra, hogy a császárnak a kölni vasuti hidfõn álló lovasszobra egy csonkitott farku lovat mutat és a farkcsonkítás e nemes állat egyik legkegyetlenebb megkínzása gyanánt õsmeretes, arra kéri a császárt, hogy a lovat hosszú farokkal láttatná el és így tanujelét adná annak, hogy az állatvédelem iránt teljes érzelék viseltetik.

—d—

Állatvédelem általában.

Kutyatemetõ Kopenhágában. A dán fővárosban mintegy tíz esztendő óta rendes, szabályozott és szépen befásított temetõ szolgál arra a célra, hogy a hűséges, jóra való kutyáknak utolsó menedéket nyújtson. A temetõ fennállása óta 1200 kutya találta meg ott örök pihenõjét és így az egyes sírok fölött a „hátrahagyottak“ által elhelyezett kövek és táblák bőséges vátozatosságot mutatnak. Az egyik fölírás következõkép hangzik: „Itt nyugszik feledhetetlen kedves Babi-juk, élt 15 évet“. A másik impozáns márványoszlopon, amely friss rózsákkal van teleszórva, így szól a fölírás: „Felejtethetlen hűséges Cézárunknak!“ A szom-

széd sírkõ már érzelmesebb hurokat penget, amikor azt mondja, hogy: „Köszönjük tizennyolc évi ragaszkodásodat“. Nem érdektelenek a következõ sorok sem: „Itt nyugszik Petersen egyetlen hűséges barátja; gazdája betegsége miatt halálra emésztette magát“. Gyönyörű fehér márvány obeliszk őrzi egy másik nyelvélyét, rajta e sokat mondó sorok: „Köszönünk derék pajtás és becsületes barát! A gyászoló fiuk“. A sajtóságos temetõ csinos utjain nem ritkán lehet látni a sírok látogatóit sem, akik elhantolt kedvenceik sírjait látogatják meg és egy-egy koszorút vagy virágcsokrot helyeznek el a „jobbélre szenderült“ állatok hantjaira. Az egész, terjedelmes temetõben egyetlen sírkõ hívja ki némileg a látogatók visszatetszését, amelyre ugyanis ezeket a szavakat vésték: „Drága Olaf — béke hamvaiddra!“ P. H.

IRODALOM.

„Évi jelentés a Krassó-Szörény vármegyei állatvédõ egyesület 1910. évi mûködésérõl“ címen Tafferer Béla, egyesületi ügyvezetõ alelnök tollából tartalmas kis füzet jelent meg. Öt évi időre visszatekintve, szemrehányólag fejtegeti, hogy ott az állatvédelmi eszmék kellõ gyökereket verni sajnos nem tudnak, holott pedig az állatvédelmi eszmék terjedésével és meggyökerezésével nem csak társadalmunk lelkülete javul, hanem jó hatása a közgazdaságra is kiterjed. Kiemeli, hogy amíg a közönség átlagát hidegen hagyják az egyesület törekvései, s állatvédelmi téren alig tesz valamit, addig a tanítók lelkesedéssel karolják fel kivált a madárvédelmi ügyet. Jelzi még, hogy az egyesület az elsomorító jelenségek ellen tovább küzd s dacára a csekély pártfogásnak, támogatásnak, nem hagyja elütni az ügyet. (Nagyon helyes! Szerk.)

Némi tájékoztatást nyújt végre az ügyvezetõ ur az egyesület 1911. évi mûködésérõl és 4 pontba foglalva közli a folyó évi mûködésre vonatkozó programot. (L. a jelen szám „Egyesületi és szövetkezeti hírek“ rovatában. Szerk.)

Aquila. A magyar kir. ornithologiai központ kitünõ folyóiratának 1911. évfolyama fekszik elõttünk. Tartalma oly gazdag, hogy csak hézagossá ismertetést adhatunk. A 447 negyedréte lapra terjedõ és fényesen kiállított kötetet Herman Ottó, az intézet igazgatójának közleménye nyitja meg: Aviatika és ornithologia, melyben nem csak a jeles tanár és nagy tudású szakértelemmel, hanem a nemes gondolkodású „ember“-rel találkozzunk. Hermant mindig a legnemesebb emberszeretet jellemezte és jelen írásában is meggyõzõ erõvel érvel amellett, hogy a most oly nagyra törõ aviatika technikusai nem repülési bravurokra, hanem a repülõk életveszélyének csökkentésére irányítsák ambíciójukat. — A madárvonulásról közölnek adatokat Lambrecht Kálmán, az intézet tagja, továbbá Hegyfoki Kabos, Snouckaert-Schauburg.

A madarak táplálkozásáról és idevágó vizsgálatakról értekeznek dr. Greschik Jenõ.

A tövisszuró gébics hasznának vagy kárának kérdéséhez Szeöts Béla, Csiki Ede s többen szólnak hozzá.

Csörgey, az intézet titkára, ismerteti az általa szerkesztett köpetgyűjtőhálót, mely igen értékes segéd-eszköz azoknak, akik a madarak táplálkozásának kérdésével foglalkoznak. Losy József a „Madárvédelem és rovarirtás elvi szempontjairól“ értekezik. — Csörgey Titusz „Gyakorlati madárvédelmünk 1909—11-ben“ cím alatt jelentésében igen érdekesen ismerteti azokat a tapasztalatokat, melyek a madárvédelem körül az utóbbi években felmerültek. Hogy olvasóink is hasznot huzzanak Csörgey érdekes megfigyeléseiből, erre a jelentésre lapunkban visszatérünk. — Schenk Jakab, az intézet adjunktusa, „A kék vércse fészkelésének tárgyalása az irodalomban“ cím alatt nagy szorgalommal gyűjtötte egybe és foglalta össze a szóban forgó fontos kérdés megvilágítására vonatkozó adatokat. — Matunák Mihály esperes-plébános „Valami a madarak énekéről“ cím alatt érdekes megfigyeléseket közöl és a széncinege énekét hangjegyekben kísérli meg visszaadni. — Állatvédőkre nézve felette érdekes Vértési Tóth Imre cikke a fészekoduk gyakorlati alkalmazása körül elért eredményekről.

Schenk Jakab, az intézet adjunktusa, a madárjelölésekről ad számot. —d—

HIREK.

Az állategészségügyi törvény revíziója. A Magyar Országos Állatorvos-Egyesület az állategészségügyről és az állatorvosi közszolgálat rendezéséről az 1911. évi országos értekezletén megvitatott és ugyanezen évi közgyűlésen elfogadott törvényjavaslat-tervezetet terjesztett fel a földmivelésügyi kormányhoz. A tervezetet az Országos Magyar Gazdasági Egyesület is megkapta és egyik legközelebbi ülésén megvitatás tárgyává is fogja azt tenni.

„Szilveszterest Ipolyságon“. Ily címen számol be szép cikkben a *Nógrádi és Honti Híradó* a Hont vármegye Állat- és Madárvédő Egyesülete által Szilveszter éjjelén rendezett kabarettel egybekötött táncmulatságról. A fényesen sikerült mulatságon 600 ember volt jelen. A négyest hatvan pár táncolta. A bevétel 800 korona volt az egyesület javára. A szép est rendezésében legfőbb érdeme volt Szokolai Alajos vm. levéltárnok elnöknek és Bolgár István tb. vm. főjegyző titkárnak.

Állatvédő és madáregyesület Győrött. Kedves és hasznos terv megoldását tüzte ki feladatául Erdély Iván h. gazdasági tanácsos. Régebb idő óta vár megvalósulásra, hogy Győrött is megszervezzék az állatok, leginkább pedig a madarak védőegyesületét. Erdély Iván h. tanácsos megkezdte a terv kidolgozását. A közel jövőben szétküldi már a taggyűjtő ivateket, amelyeknek beérkezével a győri állat- és madárvédő egyesületet megalakítják.

Új kezdeményezések. A *Máramaros* című szép-multu 47 éves lap karácsonyi számában „Vasárnap

levél“ rovatban „Állatvédelem“ cím alatt Bökényi Dániel áll. isk. igazgatótól hosszú, szép cikk jelent meg, mely arra szólítja fel az ottani vármegyei gazdasági egyesületet, hogy állatvédelmi osztályt szervezzen. Felkértük Bökényi Dánielt, hogy — hacsak lehetséges — önálló egyesületet alakítson.

Trencsén vármegyéből is két főszolgabíró kért alapszabálymintát egyesület alakítása céljából és pedig Nagybecskéről és Kiszucauhelyről.

Szepes vármegye alispáni hivatala 17 „Tájékoztató“ c. füzetet kért, hogy egyesületek alakítása céljából az összes I. foku hatóságokat elláthassa.

A trencsényi és szepesi kezdeményezések azon irataink kapcsán történtek, melyekkel az új madár- és állatvédelmi alispáni rendeleteket megköszöntük.

Fuvarozási rendtartás Allensteinban. Nevezett kormánykerületben ujabban életbeléptetett fuvarozási rendtartásban ki van mondva, hogy beteg, lezsarolt és szemlátomást béna, nyílt sebekkel szenvedő állatok fuvarozásra nem alkalmazhatók és a rendőrség által azonnal eltávolíthatók. Elbukott vonó állatok azonnal kifogandók és azoknak befogott állapotban való talpraállítása tilos. A szekér és teher súlya a befogott állatok erejéhez kell, hogy mért legyen, mi mellett figyelembe veendő az időjárás, az út minősége stb is. Túlterhelés esetében a rendőri közegek fogatot megállítani és elfogat alkalmazását, esetleg ha lehetséges, a teher csökkentését kötelesek elrendelni. —yi—

A vivisectio Angliában. Az „Unsere Hunde“ című folyóirat hírül adja, hogy az angol képviselőház tárgyalásra elfogadta Sir F. Banbury indítványát, mely nem irányul a vivisectio eltörlésére, hanem azt követeli, hogy a vivisectio céljaira kutyákat használni tilos legyen. —Fr—

Állatvédő prédikáció Washingtonban. James P. Briggs ur Washingtonból levelet irt az O. Á. V. E. elnökéhez egy hirlapkivágás kíséretében, mely arról tett jelentést, hogy Rev. U. G. B. Pierce, aki Taft, az Amerikai Egyesület Államok elnökének is lelkesze, állatvédő szentbeszédet tartott az All Souls templomban. Briggs ur az ügy érdekében állónak találta, hogy a nevezett lelkészhez az O. Á. V. E. részéről is érkezék elismerő irat. Az O. Á. V. E. ez óhajátnak eleget tett, Pierce lelkész urhoz angol nyelven elismerő iratot intézett és erről Briggs urat értesítette.

KÜLÖNFÉLÉK.

Garibaldi és az állatkinzó. Mikor Garibaldi egy őszi nap reggelén Nápolyból Caprera szigetére készült, kíséretével a kikötőhöz ért. A parton sok mindenfajta árus és házaló között felültött egy suhanc, akinek számára nagy mennyiségű, apró fácskákból szerkesztett kicsiny kalitkákat hordott, melyek telve voltak mindenfajta apró madárral. Garibaldi kíséretével folytatott beszélgetését félbeszakítva, ráncolt homlokkal állott meg és haragosan nézte a szamarat, melyet gazdája káromkodás közben folyton ütlegett és a riadva repdeső apró madarakat. Garibaldi megszólította a suhancot és kérdőre

vonta, hogy miért ütlegeli a szegény állatot, melyet amugy is tulterhelt? A suhanc erre nevetve azt mondta, hogy talán jobb, hogy a szamarat üti és nem egy keresztény embert, „de ha” — így folytatja — „egy jó szót mond Ön a szamar érdekében, akkor bántatlanul hagyom és ezzel markát nyújtotta Garibaldi felé. Garibaldi néhány soldót adott a suhancnak és így fakadt ki: „Kérdés, közületek melyik a jobb keresztény, a szamar-e, amelyik ellentállás nélkül cipeli terhét, vagy pedig te, aki haragos szeszélyből ütlegekkel hajtod magad előtt Istennek teremtményét. Szégyelned kellene magadat, hogy a vallással hozakodol elő, hogy kegyetlenségedet szépítgessed. Megérdemelnéd, hogy a levegőtől és világosságtól elzárjanak téged, aki rab-szolgaként bánsz a gyengébbekkel és a madarakat, amelyeknek egyedüli eleme a szabadság és levegő, szük kalitkába szorítod”. Csakhamar csoportosulás keletkezett és mikor egyesek felismerték és lelkesülten üdvözölték Garibaldi, a szamaras szégyenében valamennyi kalitka ajtaját kinyitotta és a madarakat mind kibocsájtotta, utának kiáltván: „Garibaldi az, aki nektek is, nekünk is megszerezte a szabadságot.” —yi—

A világ állatállománya. A római nemzetközi mezőgazdasági intézet által közzétett kimutatás szerint Európában az utolsó tíz esztendőben öt millióval szaporodott a marhaállomány, Ugyanezen idő alatt Észak-Amerikában 27, Dél-Amerikában 12 és fél, Ausztráliában 3 milliót tett ki a szaporulat. A juhok szaporodása

Észak-Amerikában 15 és fél, Dél-Amerikában 3 és fél, Ausztráliában 24, Európában 8 és fél millió. Európában minden ezer lakosra 24 szarvasmarha jut. Észak-Amerikában 188, Dél-Amerikában 199, Ausztráliában 287, a juhköböl Európában 78, Észak-Amerikában 80, Dél-Amerikában 25000 és Ausztráliában 2080, sertésekből Európában 1, Észak-Amerikában 45, Dél-Amerikában 52 és Ausztráliában 70 darab jut minden ezer lakosra.

Leonardo da Vinci és a madarak. A hirneves festő, kinek remek alkotásait az egész világ nagyra értékeli, általában geniális ember volt, aki nemcsak mint festő, hanem szobrász, építész, mérnök és bölcsész volt kortársai előtt nagybecsült egyéniség. Szép lelkiületére mutatott az a szokása is, hogy gyakran vásárolt apró élő madarakat csak azért, hogy azok szabadonbocsátásában gyönyörködjék. A párisi Louvreban levő egyik remek festménye őt magát ábrázolja érintett kedvtelése közben. A madarak vígan röpdösnek a festő körül, kinek lábainál a nyitott, üres kalitkák hevernek. —yi—

A házi macskának víz kell. Vízet kell nekik adni abban az esetben is, ha rendszeren tejet kapnak. A nyers hussal való etetés vaddá vagy beteggé teszi a macskát. Zsirfélék és fűszerek ártalmasak. Szobában tartott macskák, melyek a szabadba ki nem bocsáttatnak, különös gondozást igényelnek. Állatbarátok a következő kosztotajánlják: Apróra vagdalt főtt hus, vízbefőtt rizs főzeléssel. —d—

Szerkeszti MONOSTORI KÁROLY kir. tanácsos, főiskolai nyugd. tanár, egyesületi főtitkár, felelős szerkesztő.

TARTALOM: A földművelésügyi miniszter körrendelete a lovakkal való bánásmód tárgyában. — Az ebzárlatok tárgyában az O. Á. V. E. kérvénye a m. kir. földművelési miniszter urhoz. — Egy kimagasló tejelő tehén. — *Egyesületi és szövetségi hírek:* Jelentés az O. Á. V. E. Esztergomme gyei fiókjának választmányi üléséről. — A lugosi állatvédő egyesület rendes közgyűlése. — A soproni állatvédő egyesület választmányi gyűlése. — A körmen di állatvédő egyesület működéséből. — A Sze ged és vidéke állatvédő egyesület közgyűlése. — *Szemle:* Gondoljunk az éhező madarakra. — Állatvédők felbuzdulása. —

Állatvédelem általában: Kutyatemető Kopenhágában. — *Irodalom:* Évi jelentés a Krassó-Szörény vármegyei állatvédő egyesület 1910. évi működéséről. — Aquila. — *Hírek:* Az állategészségügyi törvény revíziója. — „Szilveszter-est Ipóltságón.” — Állatvédő és madáregyesület Győrött. — Új kezdeményezések. — Fuvarozási rendtartás Allensteinban. — A viviseccio Angliában. — Állatvédő prédikáció Washingtonban. — *Különfélék:* Garibaldi és az állatkinzó. — A világ állatállománya. — Leonardo da Vinci és a madarak. — A házi macskának víz kell.

Az Országos Állatvédő Egyesület

helyiségében

(Budapest IX., Ernő-utca 11—13) kaphatók:

BENEDEK ELEK, TURI M. ISTVÁN, PÓSA LAJOS, FÖLDES GÉZA. *Elbeszélések az állatvilág köréből.* Széchy Gyula rajzaival. Ára kötve 2 kor. helyett 1 kor.
B. BÜTTNER LINA. *Szabadság földön, égen!* Elbeszélés az ifjuság számára. Széchy Gyula rajzaival. Ára kötve 3 kor. helyett 2 kor.
CHERNEL ISTVÁN. *Az okszerü madárvédelem eszközei.* Ára 30 fill.
Dr. KUKULJEVIC JÓZSEF. *Magyarország madárvédelmének története, fejlődése és jelenlegi állapota.* Ára 1 kor.
Dr. KUKULJEVIC JÓZSEF. *Az állatvédelem fontossága az emberiség művelődésének szempontjából.* Ára 20 fill.
KEREKES JÓZSEF. *Madaraink védelme.* Ára 40 fill.
Ne kinozd az állatokat! Képes falitábla. Ára 2 kor.
Gyermek-naptár 1912. évre. Ára 10 fill.

MÁDAY IZIDOR. *Az Országos Állatvédő Egyesület huszonöt évi működése és az állatvédelmi törekvések Magyarországon.* Ára 1 kor.
Ugyanaz, német fordításban. Ára 1 kor.
MÁDAY-CHERNEL. *Madárvédelmi törekvések Magyarországon.* Ára 3 kor.
MONOSTORI KÁROLY. *Lógondozás.* Ára 60 fill.
K. NAGY SÁNDOR. *Az ember és a kutya. Védekezés a veszettség ellen.* Ára 1 kor.
K. NAGY SÁNDOR. *Ne bánts az állatokat!* Az állatvédő törvények példákban. 80 képpel. Ára 3 kor.
K. NAGY SÁNDOR. *Állatvédők törvénykönyve.* Az állatvédelemre vonatkozó összes törvények és rendeletek gyűjteménye. 4-ik bővített kiadás. Ára 2 kor.
K. NAGY SÁNDOR. *A latorcavölgyi pap.* Széchy Gyula rajzaival. Ára kötve 2 korona helyett 1 kor.
PÁKOZDY LÁSZLÓ. *A szemellenzöröl.* Ára 20 fill.

ÁLLATVÉDELEM

Az Országos Állatvédő Egyesület tagjai és a Magyarországi Állatvédő Egyesületek Szövetségéhez csatlakozott egyesületek tagjai külön előfizetés nélkül.
:..... tagdíjuk fejében kapják :.....

AZ „ORSZÁGOS ÁLLATVÉDŐ EGYESÜLET” ÉS A „MAGYARORSZÁGI
≡ ÁLLATVÉDŐ EGYESÜLETEK SZÖVETSÉGÉ”-NEK KÖZLÖNYE ≡
BUDAPEST IX., ERNŐ-UTCA 11—13. SZ. TELEFON 85—12

Ezen lap közleményeinek utánnyomását nemcsak szívesen megengedjük, hanem tisztelettel :..... kérjük is :.....
Megjelenik egyszer havonként
Előfizetési ára 1 évre 2 korona

A m. kir. földmivelésügyi miniszter ur állatkinzások megakadályozása tárgyában

1912. évi február 1-én kelt 887. eln. számú körrendelete, melyet lapunk f. évi 2-ik számában közöltünk, nemcsak valamennyi törvényhatóságnak, Budapest székesfőváros polgármesterének, a m. kir. államrendőrség főkapitányának, hanem valamennyi m. kir. gazdasági felügyelőnek és valamennyi m. kir. állatorvosnak is a következő háttírával küldetett meg: Tudomás végett megküldöm azzal, hogy az abban foglaltak szem előtt tartásával a vonatkozó törvényes rendelkezéseknek szigorú megtartását figyelemmel kísérelje és adandó esetekben az ellene vétők ellen az illetékes közigazgatási hatóságnál a megtorlás iránt szükséges lépéseket tegye meg.

*

Az ezen külön rendelettel kiegészített alaprendelet végrehajtását tehát nagyon nagy számú illetékes állami közeg is ellenőrizendő s nem lehet kétség afelett, hogy eként annak idővel teljes érvény fog szereznetni.

Feliratunk a m. kir. földmivelésügyi miniszter urhoz az állategészségügyi törvényjavaslat tárgyában.

(200/1912.) Nagyméltóságú gróf Miniszter ur! Napilapok és folyóiratok hírei, ugy magánaton szerzett információk szerint a magyar országos állatorvosi egyesület „az állategészségügyi és az állatorvosi közszolgálat rendezéséről” törvényjavaslatot készített, azt Nagyméltóságodhoz felterjesztette és legujabban az országos gazdasági egyesületnek is tárgyalás végett megküldötte.

Bátorkodunk Nagyméltóságodat tiszteletteljesen kérni, kegyeskedjék az országos állatvédő egyesületnek is alkalmat és módot nyújtani arra, hogy e nagyfontosságú törvényjavaslat érdemleges tárgyalása során meghallgattassék.

Magánaton ugyanis birtokunkba jutott a kérdéses törvényjavaslat és így megismerkedvén annak tartalmával, arra a meggyőződésre jutottunk, hogy az állat-

lunk képviselt állatvédelem legkomolyabb érdekei ellen véténénk akkor, ha nem tennénk minden lehető lépést avégre, hogy egy új állategészségügyi törvény alkotása esetében az állatvédelem igényei is érvényre jussanak.

Tiszteletteljes kérésünk ugyanis az, hogy egy állategészségügyi törvénynek egyik elsődrendű feladata az is, hogy minden oly intézkedésre kiterjedjen, mely alkalmas arra, hogy a háziállatok egészséges voltát biztosítsa, vagy elősegítse.

Alig van pedig az idevágó intézkedések sorában gyakorlatibb és célirányosabb, mint az állatokkal való kiméletes bánásmód, okszerű tartás és helyes ápolás.

Ezt célozza az állatvédelem is, és nem szorul bizonyításra az az állítás, hogy majd minden esetben állatkinzás beteg vagy sérült állatot teremt.

Ugyanazért azt véljük, hogy az állategészségügyi törvényben helye volna azoknak az intézkedéseknek, melyek arra irányulnak, hogy a háziállatok természetes igényeiknek megfelelő módon tartassanak, értékük megővése érdekében is kiméletes bánásmódban részesüljenek és semminemű kinzás vagy sanyargatás tárgyát ne képezzék. Ez utóbbi szabályok ellen vétők az állategészségügyi törvény ellen elkövetett kihágásban bűnösöknek tekintessenek.

De nemcsak az előadott szempontokból kívánatos kiegészítés indokolja e sorok élén előterjesztett tiszteletteljes kérésünket, hanem nincsen kizárva, hogy a törvényjavaslat egy-két pontjára nézve is bátorkodnánk némi módosítást javaslatba hozni.

Ugyanazért tisztelettel bátorkodunk ismételni kérésünket, hogy Nagyméltóságod alkalmat nyújtani kegyeskednék nekünk arra, hogy az új állategészségügyi törvény tárgyalása során mi is meghallgattassunk.

Mély tisztelettel maradunk

Budapest, 1912. február 16.

Nagyméltóságú gróf Miniszter ur

az Országos Állatvédő Egyesület nevében

Monostori Károly s. k. marosi Máday Izidor s. k.
főtítkár. elnök.